

На предлог Удружења синдиката пензионера Србије, Петнаести конгрес Савеза самосталних синдиката Србије усвојио је

Резолуцију
о материјалном, социјалном и друштвеном положају пензионера

Материјални и социјални положај пензионера данас је у Србији на веома ниском нивоу, са тенденцијом даљег погоршања. Уколико се настави оваква политика према пензионерској популацији, можемо очекивати да ће пензије бити све ниже, до нивоа уравниловке и свођења на ниво социјалне категорије.

Од око 1 700 000 пензионера, испод 10.000 динара добија пензију, њих око 180.000, испод 25.000 динара око 1.000.000 пензионера, а просечна пензија износи око 23.000 динара. Ипак у ситуацији енормне незапослености око 35% пензионера, у Београду, којима је смањена пензија, издржава једног или више незапослених чланова своје породице – децу и унуке. Ниво сиромаштва пензионера повећан је на 9% у односу на 6 % у прошлој години. Однос плата и пензија са 74% у 2001. години, данас је сведен на 48%. Последњих 5 месеци, у Београду, повећана је смртност пензионера за 32% у односу на исти период прошле године.

Ову осетљиву популацију прате удружени фактори ризика старост, сиромаштво, усамљеност. Висок је ризик од болести, повреда, изолованости. Око 300.000 старих, живе сами, које често прате дуготрајне неизлечиве болести, као и разни облици инвалидитета. Популацују изнад 60 година старости, редовно прати 2-4 болести. Не спровођењем Националне стратегије о старењу (2006 – 2015. год.) дозволили смо економско колективно насиље и понижење огромне популације старих.

Систем пензијско-инвалидског осигурања је подржављен и урушен, тако да не постоји као самосталан систем, а Фонд ПИО је претворен у проточни бојлер, за дистрибуцију пензија.

Најпре су потрошена огромна средства ПИО, акумулирана у периоду када смо имали 1-ог пензионера на 4 и више запослених радника, затим је узурпиран део средстава који је по Закону о приватизацији, припадао пензионерском Фонду, па је распродавана непокретна имовина (бање, одмаралишта, лечилишта и друго) да би и средства доприноса за ПИО била претворена у буџетску ставку и директно уплаћивана у буџет.

Супротно Закону, јавна својина пензионерског система је подржављена и коначно, избором већине представника Владе у Управном одбору ПИО и доношењем Правилника о располагању имовином Фонда, обезбеђена је потпуна мајоризација при одлучивању у Фонду.

Полазећи од потребе да се стање у области пензијског и инвалидског осигурања мора хитно мењати и успоставити одржив систем ПИО, Петнаести конгрес СССС захтева од Владе Републике Србије:

- 1) Да хитно приступи изради новог Закона о пензијском и инвалидском осигурању и успостављању система ПИО, који би био одржив.

- 2) Евидентирати укупну до сада акумулирану (покретну и непокретну) имовину Фонда ПИО и његову досадашњу расподелу и све што је могуће вратити на управљање Фонду ПИО. Обавезати Фонд ПИО, да уз помоћ државних органа имовину стави у функцију остваривања добити, уз организовање компетентног менаџмента;
- 3) На основу утврђене или процењене вредности имовине која је улагана у изградњу бројних објеката у земљи, а које данас користе сви грађани (домови здравља, клинички центри, путеви, заштитне радионице, итд.), донација, дотација не враћених позајмица бројним предузећима и слично, обезбедити учешће Фонда ПИО у власништву јавних предузећа, грађевинском земљишту, градској ренти и другим фондовима на бази чега би се обезбедила додатна средства за потребе Фонда ПИО, а тиме растеретио буџет Републике и систем учинио одрживим.
- 4) Зауставити сваку продају имовине изграђене средствима Фонда ПИО и у том циљу изменити Правилник Фонда о располагању имовине.
- 5) Обезбедити да у Управном одбору Републичког Фонда ПИО чине представници запослених-осигураника, пензионера и државе у равноправном односу. У том циљу, хитно изменити састав Управног одбора.
Обезбедити да као орган Фонда ПИО, постоји и Надзорни одбор.
- 6) Потребно је из Фонда ПИО, изместити она давања која немају карактер пензија, будући да се из Фонда финансира здравствено осигурање пензионера, обезбеђују средства за помоћ и негу другог лица, за телесна оштећења, инвалидност, борачку заштиту и друга давања.
- 7) Да хитно стави ван снаге Закон о привременом уређивању начина исплате пензија, којим се супротно Закону о ПИО драстично смањује стечена пензија.
- 8) Да се усклађивање пензија врши два пута годишње, у складу са Законом о ПИО. Исплату пензија мора гарантовати држава. Држава мора додатно интервенисати, уколико најниже пензије не обезбеђује ниво пензија за живот достојан човека, већ га доводи у беду и сиромаштво.
- 9) Додатна средства за Фонд ПИО, треба обезбедити и опорезивањем богатства, екстра профита и екстра зарада.
- 10) Тражимо од Владе и других државних органа да у приступу решавања проблема пензија и система ПИО промене однос и схватање да пензија није милостиња у старости, већ радом стечено и заслужено право, дакле приватно право и да му тако приступају.
- 11) Да при доношењу новог Закона о ПИО, као и у другим изменама и допунама прописа, који се односе на пензионере и старија лица у радним групама, буду заступљени и представници запослених-осигураника и пензионери, и да се обезбеди социјални дијалог.
- 12) Захтевамо да Влада у овој области поштује Устав Републике Србије, ратификоване међународне уговоре и законе које је предлагала, а донела Народна Скупштина Републике Србије. Да се пензионерима не обраћа са обећањима само у време изборних кампања, већ да успостави континуирани дијалог и да постоји чињеница да је ова

генерација пензионера својим радом изградила привредне објекте и инфраструктуру ове земље. Уколико је Република Србија, заиста држава социјалне правде, то мора свакодневно и у пракси доказивати.

Свесни смо објективних ограничења за побољшање стандарда пензионера, а и друштва у целини, али се иста морају одлучније превазилазити. Нека од тих ограничења су:

- Недовољан број радно активног становништва. Тај проблем се мора решавати агресивним привредним развојем и запошљавањем. Не видимо да се предузимају адекватне и осмишљене мере у том циљу, а постојеће не дају резултате;
- Неискорењена сива економија и рад на црно, а самим тим и не плаћање доприноса за ПИО. Предузете мере су дале почетне резултате па их треба интензивирати;
- Недовољна, нередовна и неефикасна наплата доприноса за ПИО. Инсистирамо да исплата зарада и уплата доприноса мора бити извршена истовремено, без изузетка и без одлагања;
- Незаустављиви тренд старења, такође додатно оптерећује средства ПИО. Тај дугорочни проблем, може се ублажити доследним програмом обнове становништва.

Синдикат пензионера Србије је колективни члан СССС. Синдикат пензионера је организација пензионисаних чланова синдиката и старијих лица, без обзира којем су синдикату припадали пре пензионисања. Пензионери и старија лица, после одласка у пензију настављају своју синдикалну активност у јединственој синдикалној организацији, само у другачијим условима и са другачијим садржајем рада.

Синдикат пензионера се бори за заштиту права и интереса пензионера и старијих лица, за унапређење и побољшање њиховог материјалног, социјалног и укупног друштвеног положаја, за реформу и унапређење система Пензијско-инвалидског осигурања, али и за укупан друштвени напредак и запошљавање радника. Синдикат остварује контакте и настоји да очува континуитет са некадашњом радном средином и ствара услове за ангажовање својих чланова у друштвеном и јавном животу. Такође негује и чува традиције радничког-синдикалног покрета и синдикалне борбе итд.

У том циљу Петнаести конгрес СССС даје пуну подршку досадашњем деловању синдиката пензионера Србије, и обавезује новоизабрано Веће СССС, да им и даље пружа логистичку и материјалну подршку, према својим могућностима, да члановима синдиката пензионера пружа бесплатну правну помоћ и да им под истим условима омогући коришћење других погодности, које имају чланови СССС.

СССС ће у свом раду користити богато радно и животно искуство својих пензионисаних чланова и укључивати Синдикат пензионера у активности, од заједничког интереса, јер СССС доживљава Синдикат пензионера као своју организацију.